

dier in het algemeen terecht komen, enz... Hiertegenover stellen we als mogelijkheid, dat ongelijk gebouwde organismen als geheel verschillen. En inplaats van het algemeene te krijgen, door te pellen aan één dier (excuseer het ruwe beeld!) krijgen we een idee ervan door véél dieren te bezien.

„Het Zoogdier” is geen grootste gemeene deeler, doch zooals Driesch zegt, een onontwikkeld, ontwikkelbaar begrip, zooals „de kegelsnede”. Ik vraag: Zou het niet eenvoudiger en beter zijn ons te houden aan de normale voorstelling van één geheel als reagerende kern van het organisme? Immers — de vorm is geen resultante, is geen gevolg van autonome processen, is niet bepaald door de deelen, doch is een verhouding der deelen, die boven de deelen ligt.

Hoezeer we ook eenheden isoleeren, ze zullen alle toch centraal betrokken zijn op de groote eenheid. Misschien mogen we hierbij wijzen op het feit dat zoovele genen alleen een effect geven in combinatie met tal van andere, terwijl ieder apart niets uitwerkt.

Men zal misschien verbaasd zijn, zooeven niet gewone natuurwetenschappelijke beschouwingen gehoord te hebben. Maar we zijn met zaken van het leven bezig en moeten dus steeds daarop letten. Niet alsmaar voortrollen in de richting van een uitgezet paadje, zonder het doel in het oog te houden. Dat wil niets zeggen omtrent een bepaalde filosofische denkrichting, die aangenomen moet worden, doch is slechts een waarschuwing om geen topzware eenzijdige theorie als dogma te aanvaarden.

In allen ernst vrees ik, dat men over de verdeeling van het levende in aparte stukjes, *denkende zóó iets principieels te ontdekken*, later evenzeer zal lachen als wij nu doen om de medici uit Molière's tijd, die hij bespot om al de speciale krachten, die ze noodig hebben om bepaalde verschijnselen te verklaren.

Trouwens, vele vragers zijn nu reeds ontevreden. Dembowsky, in zijn met een doodoener veroordeeld artikel (in het Ztschr. f. Ind. Abst. lehre 41) vraagt naar opheldering over het geval, dat bij een zekere familie een pigmentvlek op de wang erfelijk is. Is dit een apart „gen”? Maar als dan bij andere familie's grootere of kleinere vlekken op allerlei lichaamsdeelen erfelijk blijken te zijn, moet men daarvoor dan spiksplinternieuwe genen aannemen, die zoo ineens opduiken? Hoeveel duizenden genen heeft